

FORMULARZ KWERENDY INSTYTUCJI MUZEALNYCH

Projekt „*Muzea w polskiej kulturze pamięci (do 1918 r.): wczesne instytucje muzealne wobec muzeologii cyfrowej*”

finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego

w Ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2015.

INFORMACJE OGÓLNE:

Lokalizacja: Miejscowość/ Region / Kraj

Łuck, gubernia wołyńska, Cesarstwo Rosyjskie; obecnie Ukraina

Tytuł/pełna nazwa instytucji:

Muzeum 44 Kamczackiego PP (Музей 44-го Камчатского пехотного полка)

Typ instytucji: muzeum publiczne, zbiory muzealne instytucji lub organizacji (biblioteka, towarzystwo naukowe), kolekcja prywatna

Muzeum państwowe (wojskowe)

Opis instytucji/skrócony (wg wzoru: typ instytucji, charakter zbiorów):

Muzeum państwowe (wojsko), zlokalizowane w kasynie oficerskim w koszarach pułku w Łucku; zawierało pamiątki pułkowe, w tym sztandary, medale, fotografie, książki i dokumenty, umundurowanie i uzbrojenie, dzieła sztuki.

Daty działalności / zakres czasowy:

1911 – 1918 r.

Dostępność

Ograniczona. Zapewne żołnierze jednostki, związane z nimi osoby, a także goście pułku.

Typ relacji instytucji wobec pamięci

Komemoracyjna, patrymonialna

Rodzaj pamięci

Narodowościowa/ rosyjska

Obszar pamięci/ nośnik pamięci/ rodzaj zbiorów

Można jedynie przypuszczać, że analogiczna do występujących w znanych z opisów muzeach pułkowych, czyli historia/ pamiątki historyczne, broń, dokumentacja.

DANE INSTYTUCJI :

	OBECNIE	DAWNIEJ
ADRES / SIEDZIBA DANE ADMINISTRACYJNE – województwo/powiat/gmina/ulica/ nr działki, zmiany siedzib (daty); REGION HISTORYCZNY	Nie istnieje	Pomieszczenie (lub pomieszczenia) w klubie oficerskim najpewniej w koszarach pułku w Łucku
DANE KONTAKTOWE TELEFON / EMAIL/ WWW	X	X
GODZINY OTWARCIA	X	X
DYREKTORZY	X	X
ZARZĄDCA	X	X

Budynek muzealny (przekształcenia/nowo wybudowany/zaadaptowany)	X	Zaadaptowany
---	---	--------------

INFORMACJE HISTORYCZNE:

Zmiany w nazwach:

Brak informacji

Misja muzeum/ założenia kolekcjonerskie/ cele działalności

Z relacji N. Assieewa („Разведчик” 1913, nr 1206, s. 771): „Dwa lata istnieje muzeum Kamczackiego pułku, a już jakie uzyskało ono znaczenie dla oficerów, dla niższych szarż, i – szczególnie – dla młodych żołnierzy. Oficer, gdy tylko przybywa do pułku, teraz stara się dowiedzieć o jego rodowodzie. W tym celu idzie on do pułkowego muzeum, otwiera krótką historię pułku, zerka na wszystko otaczające go w muzeum i od razu pojmuję, że ta rodzina, do której przybył służyć, ma wielką, sławną przeszłość [...] Gdzie lepiej młodym oficerom, przybywającym ze szkół do pułku przyjąć pod sztandarem przysięgę na wierność służbie – w stołówe któregoś z batalionów – czy w pułkowym muzeum? Bezwarunkowo w pułkowym muzeum [...]. Kustosze muzeum objaśnia im [młodym żołnierzom] i pokazuje, jakim carom służył pułk wiarą i prawdą „pod przysięgą” prawie sto lat. Młody żołnierz przekona się w muzeum, że przodkowie – kamczatcy byli nie jakimiś bisurmanami, lecz byli ludźmi głęboko wierzącymi w Boga [...]. Po oglądaniu pułkowego muzeum z westchnieniem rozczulenia wyjdzie młody żołnierz z niego i postara się za przykładem przodków tę sławę Kamczackiego pułku strzec jak źrenicę w oku i podtrzymywać swoim osobistym posłuszeństwem, gorliwością i męstwem”

Zakres terytorialny (zawarty w misji muzeum)

Najpewniej obszar działalności pułku

Założyciele/ właściciele: osoby lub instytucje (podstawowe dane biograficzne lub krótka charakterystyka)

Inicjatorem założenia muzeum był ówczesny dowódca pułku, płk Maj-Majewski

Pracownicy: opiekunowie, dyrektorzy, kustosze, muzeolodzy (podstawowe dane biograficzne, ważniejsze osiągnięcia)

Brak danych

Organizacje związane z muzeum oraz działające przy muzeum (krótka charakterystyka, najważniejsze postaci, historia, datowanie)

Brak danych

Szczegółowa historia instytucji

Założone w 1911 r. z inicjatywy dowódcy pułku, płk. Maj-Majewskiego. Oficerowie jednostki w odpowiedzi na decyzję dowódcy zebrali ok. 1500 rubli na cele placówki. W 1913 r. opisane w bardzo skromny sposób przez N. Assieewa (publikacja w czasopiśmie „Razwiedczik”), który szczęśliwie swą relację opatrzył dwiema fotografiami.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa w trakcie I wojny światowej muzeum dzieliło losy pułku. Formalnie zlikwidowane w 1918 r. gdyż uległy likwidacji pułkowe muzea carskiej armii [(Спиридонова Т.П., *Музеи войсковых частей*, s. 230)).

Nie jest jasne czy zbiory trafiły do depozytu w Artyleryjskim Historycznym Muzeum w Petersburgu, czy też znalazły się w innym miejscu, gdyż wiemy, że zdarzało się i tak, i tak. Potwierdzone są również wypadki rozgrabiania pułkowych starożytności, nawet przez żołnierzy jednostek (Баженов С. В., *Перенесение коллекции войсковых музеев*, s. 198).

ZBIORY

Charakterystyka zbiorów (wraz z danymi ilościowymi)

Na podstawie relacji N. Assieewa i opublikowanych w niej 3 fotografii można stwierdzić, że w skład zbiorów muzeum wchodziły: obrazy, w tym portret cara Mikołaja II oraz malarskie przedstawienia wysokich oficerów, portrety fotograficzne oficerów, oprawione w ramki i powieszony na ścianach pomieszczenia oraz stojące na znajdującym się w nim stole dokumenty (zapewne pułkowe), książki, kronika pułkowa, co najmniej dwa rzeźbiarskie popiersia mężczyzn w mundurach, zwieńczona panoplium i orłem srebrna bratina (bratczina) z wmontowaną w podstawę „graficzną” sceną batalistyczną, zapewne związaną z działalnością pułku. W górnej partii obiektu napis: „Вѣчная память погибшему герою. Вѣчная слава родному полку”. Bratina pochodziła z pośmiertnego daru E.P. Dzejukowskiego.

Obiekty szczególne (o szczególnym znaczeniu symbolicznym, ważne dla nauki lub sztuki, komentowane, słynne)

Brak danych

Strategia pozyskiwania zbiorów

Z zasobów pułkowych, dary oficerów

Darczyńcy/Fundatorzy/Sprzedawcy (imiona i nazwiska, charakterystyka przekazanych darów/sprzedanych eksponatów; data)

E.P. Djejukowskij – srebrna bratczina

Ekspedycje naukowe organizowane przez muzeum

Brak danych

Transfery zbiorów: data, okoliczności, zakres, ostateczna lokalizacja

Brak danych

WYSTAWY I DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA:

Wystawy stałe

W pomieszczeniach muzeum

Wystawy czasowe

Brak danych

Katalogi zbiorów i wystaw oraz przewodniki

Brak danych

Inne publikacje (wydawane przez instytucję)

Brak danych

Współpraca instytucjonalna (muzea, uczelnie, towarzystwa, administracja itd.)

Brak danych

Zasięg działalności (informacje o miejscu pochodzenia zwiedzających, komentatorów, autorów relacji itd.)

Pułk i krąg osób z nim związanych.

Zwiedzający (charakterystyka statystyczna, ważniejsze osobistości)

N. Assieew, autor relacji opublikowanej w 1913 r.

ŹRÓDŁA:

Bibliografia

- Адамович Б.В., *Полковые музеи*, [w:] idem, *Опись музея лейб-гвардии Кексгольмского императора австрийского полка*, Варшава 1907, s. V–XII [pierwodruk: „Русский инвалид” 1900, nr 255 (24 XI), s. 2–3).

- Александрова Н.В., *Российские военные музеи в первой трети XX в.: из истории орг. и деятельности* : дис. ... канд. ист. наук, Москва 1997, s. 76–80.

- Александрова Н.В., *Спасение военно-исторических материалов в 1914–1918 гг.*, „Информационно-методический сборник ЦМВС” 1999, nr 4, s. 25–27.

- Баженов С. В., *Перенесение коллекции войсковых музеев в государственные хранилища (январь – май 1918)*, „Сборник исследований и материалов Военно-исторического Ордена Красной Звезды музея артиллерии, инженерных войск и войск связи”, вып. V, 1990, s. 196–211.

- Котков В. М., *Полковые музеи и музеи военно-учебных заведений русской армии в XIX-начале XX вв.*, Санкт-Петербург 2018, s. 95–97.

- „Разведчик” 1913, nr 1206, s. 763, 765, 767, 771.

- Спиридонова Т.П., *Музеи войсковых частей в дореволюционной России. Становление и историко-культурное значение*: дис. ... канд. истор. наук, Москва 2005.

Archiwa / zespoły archiwalne / źródła / inwentarze / księgi gości

Brak

Zasoby ikonograficzne (opis, lokalizacja)

Trzy fotografie przedstawiające część wnętrza muzeum i jeden wybrany eksponat opublikowane w czasopiśmie „Разведчик” (1913, nr 1206, s. 763, 765, 767). Dwie z nich przedrukowane w: Котков В. М., *Полковые музеи*, s. 95–96.

Ciekawe cytaty

Zob. rubryka: Misja muzeum.

UWAGI:

Nie notuje w spisie pułków posiadających muzea T.P. Spiridonowa.

OPRACOWANIE:

Autor opracowania:

Dariusz Dąbrowski

Data sporządzenia karty:

Wyjazdy studyjne w celu wykonania karty, daty:

Petersburg,

METADANE* (wypełnia redaktor portalu)

TYTUŁ (Miejscowość-nazwa instytucji)	
LOKALIZACJA GPS	
KLASYFIKACJE	
DATA UTWORZENIA	
AUTOR WPISU/REDAKTOR/KOREKTOR	
RELACJE	
TAGI	
SYGNATURA	
PRAWA	

